

Bib 7

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania.

Redaktor: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 17.

Październik 1928.

Nr. 10.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Zdrowotność. — IV. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — V. Zamożność i ubóstwo. — VI. Praca. — VII. Apropowiczka mięsna. — VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) Według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 wyżej	
poniżej 20	—	2	—	—	—	—	—	2
20—24	7	36	15	6	—	—	—	64
25—29	8	53	49	5	—	—	—	115
30—39	1	10	13	8	1	—	—	33
40—49	—	3	1	3	2	—	—	12
50—59	—	—	1	4	—	1	—	6
60 i wyżej	—	—	—	1	2	1	1	5
Ogółem kobiet	16	104	82	27	5	2	1	237

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. lat 26, z kob. lat 25

b) Według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	209	3	—	212
wdowcy . .	14	4	—	18
rozwiedz. .	5	2	—	7
Ogółem kobiet	228	9	—	237

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. wolny z kobietą wolną.

c) Według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	mojż.	innego	
katolickiego	232	1	—	—	233
ewangelickiego	3	1	—	—	4
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	235	2	—	—	237

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. kat. z kob. kat.

d) Według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . . .	233	1	—	234
niemieckiej . . .	2	1	—	3
Innej	—	—	—	—
Ogółem kobiet	235	2	—	237

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. nar. polskiej z kob. narod. polskiej;

2. Urodzenia.

a) Według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone					martwe			Ogółem
	ślubne	nieślubne	ogółem	z tych urodzone		ślubne	nieślubne	ogółem	
				w za- kla- dach	jako bli- źnięta i t. d.				
1. Miejscowe.									
m.	190	23	213	47	6	4	1	5	218
ż.	165	30	195	43	10	2	2	4	199
ogółem	355	53	408	90	16	6	3	9	417
2. Zamiejscowe.									
m.	20	10	30	26	1	3	1	4	34
ż.	19	7	26	23	1	1	—	1	27
ogółem	39	17	56	49	2	4	1	5	61
3. Wszystkie urodzenia.									
m.	210	33	243	73	7	7	2	9	252
ż.	184	37	221	66	11	3	2	5	226
Ogółem	394	70	464	139	18	10	4	14	478

Zgłoszeń spóźnionych: 32 (30 z września 1928 roku, 1 z marca 1925 r., 1 z lipca 1900 r.) (w tem: 27 miejscowe i 5 zamiejscowe)

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Zawód ojca wzgl. matki	miejsc.	zamiejsc.	ogółem
A. Ślubni według zawodu ojca			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	23	15	38
2. Urzędnicy prywatni	38	2	40
3. Rzemieślnicy (czeladź)	123	5	128
4. Robotnicy i p.	101	8	109
5. Zawody umysłowe wolne	2	—	2
6. Urzędnicy publiczni	68	9	77
7. Inne zawody	—	—	—
8. Bez zawodu i nieznanego zawodu	—	—	—
Ogółem	355	39	394
B. Nieślubni według zajęcia matki			
a) Robotnice	20	3	23
b) Służące	15	8	23
c) Krawczki i p.	6	1	7
d) Pracownice handlowe i biurowe	9	1	10
e) Zawody wolne	—	—	—
f) Inne zawody	—	—	—
g) Bez zawodu i nieznanego zawodu	3	4	7
Ogółem	53	17	70

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	ogółem	
1. Miejscowe						
katol. . .	350	—	—	—	350	53
ewang. . .	1	2	—	—	3	—
mojż. . .	—	—	—	—	—	—
inne i nieznan.	1	—	—	1	2	—
Ogółem	352	2	—	1	355	53
2. Wszystkie urodz.						
katol. . .	387	—	—	—	387	69
ewang. . .	2	3	—	—	5	1
mojż. . .	—	—	—	—	—	—
inne i nieznan.	1	—	—	1	2	—
Ogółem	392	3	—	1	394	70

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców	Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Ogółem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych		
	ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			13	14 i w.
1. Miejscowe																		
pol.	pol.	108	84	73	36	19	14	7	5	1	—	1	1	—	1	3	0	52
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1
inne i nieznan.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—
Ogółem		109	86	73	36	20	14	7	5	1	—	1	1	—	1	355	53	
2. Wszystkie urodz.																		
pol.	pol.	121	90	79	44	23	15	7	5	1	—	1	1	—	1	388	68	
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2
inne i nieznan.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—
Ogółem		122	93	79	44	24	15	7	5	1	—	1	1	—	1	394	70	

-3-

3. Zgony.

a) Według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	1. Miejscowe									2. Wszystkie zgony								
	Ogółem			W tem dzieci						Ogółem			W tem dzieci					
	m.	ż.	razem	w 1. r. życia				w 2-5 roku		m.	ż.	razem	w 1. r. życia				w 2-5 roku	
				śl.	nie-śl.	śl.	nie-śl.	m.	ż.				śl.	nie-śl.	śl.	nie-śl.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	15	11	26	6	9	9	2	—	—	19	13	32	9	10	11	2	—	—
2. Uwiąd starczy	7	7	14	—	—	—	—	—	—	7	7	14	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	1	3	4	—	—	2	—	1	—	1	3	4	—	—	2	—	1	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	3	1	4	—	—	—	—	2	—	4	1	5	—	—	—	—	3	—
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Dur brzuszny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	17	15	32	—	—	—	—	—	—	19	16	35	—	—	—	—	—	1
13. Gruźlica innych organów	—	2	2	—	—	1	—	—	—	—	3	3	—	—	1	—	—	—
14. Zapalenie płuc	5	9	14	1	—	2	1	2	—	6	9	15	1	—	2	1	2	—
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	4	4	8	1	2	—	2	—	—	7	7	14	2	3	—	2	—	—
18. Cukrzyca	3	1	4	—	—	—	—	—	—	4	1	5	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów	2	5	7	—	—	—	—	—	—	2	6	8	—	—	—	—	—	—
21. Udar, porażenie serca	5	6	11	1	—	—	—	—	—	5	6	11	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	4	11	15	—	—	—	—	—	—	5	14	19	—	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowie	5	10	15	1	—	—	—	1	2	10	11	21	1	—	—	—	1	3
24. Inne choroby ustroju nerwowego	9	4	13	7	—	3	—	1	—	11	5	16	7	—	4	—	1	—
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszki żołądka	4	3	7	2	1	2	—	—	1	5	3	8	2	1	2	—	—	1
26. Choroby żołądka	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	3	4	7	—	—	1	—	—	—	4	5	9	—	—	1	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	1	1	2	1	—	—	—	—	—	6	1	7	2	—	—	—	—	—
31. Choroby org. piciowych	—	2	2	—	—	—	—	—	—	1	3	4	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	3	8	11	—	—	—	—	—	—	6	11	17	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	3	4	7	1	—	—	1	—	—	7	7	14	2	—	—	2	—	—
34. Śmierć przypadkowa	3	—	3	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	—	—	—	—	1
35. Samobójstwo	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	—	2	2	—	—	—	1	—	1	—	3	3	—	—	1	1	—	1
Ogółem	101	118	219	21	12	21	7	7	4	138	142	280	27	14	25	8	8	7

Zgłoszeń spóźnionych: 8 z września 1928 r.

Zgłoszeń spóźnionych: 9 z września 1928 r.

Uwaga do nr. 17-go; 1 raz gorączka połogowa.

Uwaga do nr. 17-go: 3 razy gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	miejsc.	zamiejsc.	Ogółem
a. Robotnice	6	1	7
b. Służące	8	2	10
c. Krawczki i p.	—	—	—
d. Pracownice handlowe i biurowe	2	—	2
e. Zawody wolne	—	—	—
f. Inne zawody	—	—	—
g. Bez zawodu i niezależnego zawodu	3	—	3
Ogółem	19	3	22

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	wrów.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
1. Miejscowe						
mężczyźni	15	40	5	—	—	60
kobiety	26	27	22	—	—	75
Ogółem	41	67	27	—	—	135
2. Wszystkie zgony						
mężczyźni	20	59	6	—	—	85
kobiety	30	36	26	—	—	92
Ogółem	50	95	32	—	—	177

d) Według narodowości

- zmarło miejscowych: 209 Polaków, 7 Niemców. 3 innych i niezależnych narod.
- Zmarło wogółem: 263 Polaków, 12 Niemców, 5 innych i niezależnych narod

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	1. Miejscowe											2. Wszystkie zgony														
	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem		
	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samodz. handl. przem. i rolnicy	Urzednicy prywatni	Rzemieslnicy (czeladz)	Robotnicy i p.	Zawody umyslowe wolne	Urzednicy publiczni	Inne zawody		Bez zawodu i niez. zaw.	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samodz. handl. przem. i rolnicy	Urzednicy prywatni	Rzemieslnicy (czeladz)	Robotnicy i p.	Zawody umyslowe wolne	Urzednicy publiczni		Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.
Do 5	70	—	—	2	3	3	15	40	—	6	—	5	72	86	1	—	2	8	3	17	49	1	6	—	5	89
6—10	8	—	—	—	—	1	2	2	—	2	—	1	8	9	—	—	—	—	1	2	3	—	2	—	1	9
11—15	4	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	4	5	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	2	5
16—20	8	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	5	8	9	2	—	—	—	2	—	1	—	1	—	7	11
21—30	21	—	—	—	—	7	5	4	—	3	—	2	21	29	1	—	—	—	7	8	5	—	3	—	7	30
31—40	15	—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	9	15	22	1	1	—	1	1	5	2	—	1	—	14	24
41—50	14	1	—	—	2	1	2	3	—	2	—	5	15	23	2	1	—	7	1	2	6	—	2	—	8	26
51—60	28	1	—	—	2	2	3	5	—	3	—	14	29	32	1	—	—	3	2	3	7	—	3	—	15	33
61—70	16	2	—	—	1	—	6	2	—	2	—	7	18	21	2	—	—	3	—	6	4	—	3	—	7	23
Ponad 70	25	2	2	—	—	1	6	—	1	2	—	19	29	26	2	2	—	—	1	6	—	1	2	—	20	30
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	209	6	2	2	8	18	43	60	1	21	—	68	219	262	12	4	2	22	19	49	78	2	24	—	86	280

Przyrost naturalny ogólny 184, miejscowy 189 W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 1,99 — zgonów 1,07 — małżeństw 0,74 — przyrostu napływowego 8,41 — ogólnego przyrostu ludności miejscowej 9,32.

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania.

1. Ilość i stan rodziny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodziny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie		m.	
Przyływ . . .	1751	1213	2964	88	33	81	174	1582	1006
Odływ . . .	678	562	1240	50	19	30	92	598	451
Różnica	+1073	+651	+1724	+38	+14	+51	+82	+984	+555

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż	Niewiadomo
Przyływ . . .	1855	294	478	120	49	—	168
Odływ . . .	800	117	137	37	57	4	88
Różnica	+1055	+167	+341	+93	-8	-4	+80

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	2761	42	151	6	31	—	21	1	2964
Odływ . . .	1159	45	59	8	15	4	7	—	1240
Różnica	+1602	-3	+92	-2	+16	-4	+14	+1	+1724

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przyływ	Odływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	19	14	+ 5
2. Urzednicy prywatni	202	126	+ 76
3. Rzemieslnicy (czeladz)	510	225	+285
4. Robotnicy i p.	261	111	+150
5. Zawody umyslowe wolne	19	4	+ 15
6. Urzednicy publiczni	80	45	+ 35
7. Wojskowi	11	6	+ 5
8. Inne zawody	15	12	+ 3
9. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	634	135	+499
Ogółem	1751	678	+1073
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	39	15	+ 24
2. Służące	425	211	+214
3. Urzedniczki prywatne	74	36	+ 38
4. Zawody umyslowe wolne	6	1	+ 5
5. Urzedniczki publiczne	19	15	+ 4
6. Inne zawody	105	69	+ 36
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	545	215	+330
Ogółem	1213	562	+651

5

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta.

Przeprowadzono się	na lub do													Ogółem
	Prawy brzeg Warty	Centrum	Wilda	Jeżyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębiec	Winlary	Naramowice dom	
Z prawego brzegu Warty	54	55	11	19	20	5	3	—	—	—	—	1	—	168
z Centrum	72	530	90	109	76	7	5	2	1	8	1	5	—	906
z Wildy	14	157	220	53	40	13	7	—	4	—	6	1	—	515
z Jeżyc i Sołacza	22	194	80	274	73	30	2	—	—	9	3	8	1	696
z św. Łazarza	21	174	97	79	348	33	—	—	1	3	5	3	—	764
z Górczyna	4	13	18	7	11	18	3	—	1	—	—	—	—	75
z Głównej	14	2	3	4	2	—	21	—	—	—	—	—	—	46
z Komandorji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
z Rataj	—	8	4	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	14
z Starołęki Małej	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
z Dębca	1	5	1	—	5	7	1	—	—	—	8	—	—	28
z Winiar	—	10	5	7	1	1	—	3	—	—	—	4	—	31
z Naramowic dom.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ogółem	202	1153	529	553	576	115	43	5	7	20	23	22	1	3249

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem
Ogółem	3249
Płeć: mężczyzn	1596
kobiet	1653
Razem	3249
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzn	273
„ „ kobiet	19
Członkowie rodziny: mężczyzn	198
kobiet	486
Samotni: mężczyzn	1125
kobiet	1148

3 Zajęcie przeprowadzających się.

	Ogółem
I. Mężczyźni.	
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	45
2. Urzędnicy prywatni	218
3. Rzemieślnicy (czeladź)	504
4. Robotnicy i p.	195
5. Zawody umysłowe wolne	8
6. Urzędnicy publiczni	121
7. Wojskowi	9
8. Inne zawody	21
9. Bez zawodu i niezn. zawodu	475
Ogółem	1596
II. Kobiety.	
1. Robotnice i p.	97
2. Służące	571
3. Urzędniczki prywatne	110
4. Zawody umysłowe wolne	7
5. Urzędniczki publiczne	22
6. Inne zawody	148
7. Bez zawodu i niezn. zawodu	698
Ogółem	1653

III. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	
20	5	5	19	49	174	78	38	40	14	7	12	461

W tem przypadków: chorób zakaźnych 13, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 123, chorób płucnych 15, reumatyzmu 10, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń położowych —, chorób serca —, uwiadu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 36, świerzby —, chorób skórnych 29, chorób zewnętrznych —, chorób pęciowych 51, do obserwacji 7, do opieki —, zatrucia —, obrażenia 177.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- pływ w miesiącu	Od- pływ	+	-	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytuł. dla starc. Grobla 26	131	5	9	-4		127	3
Szpital miejski:							
I. St. chorób zewn.	114	198	183	+15		129	15
II. St. chorób wewn.	144	129	118	+11		155	22
III. St. chorób wener. i skórnych	79	77	73	+4		83	1
IV. St. dziecięca	30	22	20	+2		32	12
V. St. dla umysłowo chorych	13	35	27	+8		21	1
razem	381	461	421	+40		420	51
Szpital djakonisek	203	256	214	+42		245	18
żydowski	6	25	25	-		6	2
SS. Miłosierdzia	162	156	157	-1		161	14
Zakład św. Józefa	110	122	115	+7		117	15
Sanatorjum SS. Elżbietanek	63	110	100	+10		73	8

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie 4, poza zakładem 108
razem 12. Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	9 razy
Płonica	36	" inny	1
Ospa	—	Gruźlica	39
Błonica i dławiec	20	Czerwonka	—
Gorączka połogowa	2	Inne choroby	4
Dezynfekcji rzeczy	—	Robactwo	1
		Świerzb	—

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. 1. brz. Warty	II. Stare Miasto p. p. brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Solacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dziel. nowe	Ogółem
	Błonica i dławiec	5	5	6	5	3	1	—
Płonica	11	1	6	18	9	3	2 ¹⁾	50
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny	7	—	—	1	—	—	—	8
Dur płamisty	—	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa	—	—	—	1	2	—	—	3
Jaglica	1	1	4	1	—	—	—	7
Gruźl. płuc	21	2	3	11	6	1	—	44
Czerwonka	—	—	—	1	—	—	—	1
Inne choroby	1	—	—	—	—	—	1 ²⁾	2
Ogółem	46	9	19	38	20	5	3	140

Uwaga: ¹⁾ Winiary, ²⁾ Starolęka Mała.

IV. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy				
	ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski
81	—	69	11	1	73	6	2	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 8 z rąk polskich 73.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	mieszka- niowych	innych	mieszka- niowych	innych	innych budynków				mieszka- niowych	ubikacji miesz- kaniow. ogółem	lokal. handlow. i przemysłow.
27	11	—	6	3	7	9	3	39	33	124	3

Wniosków budowlanych wpłynęło 119, zezwoleń udzielono 81.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe	
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.			
Powstało	—	12	7	8	9	1	37	5	
Ubyło	2	2	—	—	—	—	4	2	
Różnica	+ —	-2	+10	+7	+8	+9	+1	+33	+3

V. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość depontów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	58 841	10 184 978,18
Przyływ	563	1 064 533,52
Odływ	159	875 388,24
Stan w końcu miesiąca	59 245	10 374 123,46

2. Lombard Miejski.

	Liczba zastawów	Suma pożyczek zł	Przeciętna pożyczka zł
Zasób na początku miesiąca . .	7384	396262	53,65
W ciągu miesiąca } złożone	2666	144257	54,11
} wykupione	3056	142477	46,62
Sprzedane publicznie	—	—	—
W końcu miesiąca	6994	398 42	56,76

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przyływ	Odływ	+	—	Stan w końcu miesiąca	W odplywie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	4053	99	56	+43	—	4096	12
2. Dzieci w miejskiej opiece:							
a) w 1 roku życia	360	66	80	-14	—	346	14
b) od 1—2 r. „	318	24	38	-14	—	304	—

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych Łazienna 2, osobom 3404 w tem 2010 mężczyzn, 693 kobiet, 701 dzieci

VI. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorie robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgia gr	Przem. budowlany gr	Rob. miejski	
				fabr. ¹⁾ gr	inni ²⁾ gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	78	78	125-140	108	105
„ 2-4 „ „ „	93	93	.	118	116
„ 2-4 „ żonaci	108	108	.	141	136
„ ponad 4 „ po wyucz.	108	108	.	141	136
Robotnicy przyuczeni	80	82	140 ¹⁾	108	108
Robotnicy 16-18 lat	39	39	.	.	.
„ 18-21 „	64	64	50-60	72	72
„ ponad 21 lat samotni	78	78	70-80	102	102
„ ponad 21 lat żonaci	78	78	.	102	102
Robotnice 16-18 lat	35	35	.	.	.
„ 18-21 lat	45	45	.	51	51
„ ponad 21 lat	52	52	.	65	65

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorii płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydajność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej.

¹⁾ robotnik zawodowy.

²⁾ obowiązuje od 1 maja 1928 r. (taryfa poprawiona).

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozostaje	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	pracowników
Przem. Metalowy	117	—	117	145	—	145	112	—	112	-,5	5	28
Budowlany	78	—	78	82	—	82	70	—	70	1,2	7	10
Drzewny	59	—	59	66	—	66	56	—	56	-,1	3	9
Skórny	—	—	—	11	—	11	—	—	—	-,3	—	8
Papier druk.	5	1	6	11	2	13	5	1	6	-,3	—	4
Spożywczy	4	—	4	17	—	17	4	—	4	-,2	—	11
Konfekcyjny	1	1	2	5	3	8	—	1	1	-,1	1	6
Inny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	644	87	731	788	161	949	644	87	731	-,13	—	205
Służ. domowa	—	81	81	5	81	86	—	81	81	-,1	—	4
„ folwarcza	95	40	135	95	40	135	95	40	135	—	—	—
„ sezonowa	30	40	70	5	22	27	5	22	27	43-	—	—
Pracownicy komunk.	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2
Biuraliści	11	5	16	61	67	128	8	3	11	3,16	2	101
Subjekci handl.	—	1	1	150	39	189	—	1	1	-,21	—	164
Inni umysłowi	1	—	1	58	8	66	1	—	1	-,15	—	50
Prak. term.	5	—	5	8	—	8	3	—	3	-,3	2	2
Inni	30	—	30	45	—	45	30	—	30	-,1	—	14
Ogółem	1080	256	1336	1554	423	1977	1033	236	1269	47,96	20	618
w tem z poprzedniego miesiąca	57	41	98	475	130	605	—	—	—	—	—	—

U w a g a: Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania

VII. Apropowizacja mięsna.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

1) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	konf	Ogółem
spędzono	218	500	2002	14358	2594	2933	—	80	—	22685
ubitó	159	409	939	11624	3179	2961	404	32	161	19859

2) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	218	384	1256	7786	1493	2585	—	—	13724
drogą kołową	—	116	746	6572	1099	348	—	80	8961
Wysłano									
koleją żelazną	57	99	957	3709	46	100	—	79	5017
drogą kołową	8	30	350	—	—	120	—	—	508
do rzeźni	153	371	695	10649	2548	2713	—	1	17130

3) Ruch na torze łącznikowym.

Nade- szło	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogół- tem	w wozach	
											1	2
	224	407	1284	8472	1954	2748	—	—	—	15089	412	13

Wysłano 7 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz.		2. tydz.		3. tydz.		4. tydz.		Uwagi
		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	
1. Chleb żytni	1 kg.	50		52		52		52		z przem. 65%
2. „ pszen.	„	1,00		1,00		1,00		1,00		
3. Mąka pszen.	„	90		90		90		90		
4. „ żytnia	„	60		60		60		60		
5. Kasza jęcz..	„	70		70		70		70		
6. Groch polny	„	80		80		80		80		
7. Fasola . . .	„	90		90		90		90		
8. Cukier . . .	„	1,44		1,44		1,44		1,44		
9. Mleko niez.	1 l.	44		41		41		41		
10. Jaja	1 szt.	23		23		26		26		
11. Ser biały . .	1 kg.	1,60		1,60		1,60		1,60		
12. Mięso woł. z k.	„	3,40		3,0		3,40		3,40		
13. Cielęcina z k.	„	3,40		3,40		3,40		3,40		
14. Wieprz. brz.	„	3,00		3,00		3,00		3,00		
15. Stonin św.	„	3,20		3,20		3,20		3,20		
16. Olej rzepak.	1 l.	3,00		3,00		3,00		3,00		
17. Maśło niesol.	1 kg.	8,00		8,00		7,60		8,00		
18. Smalec wp.	„	4,40		4,40		4,80		4,80		
19. Ziemniaki .	„	16		16		16		16		
20. Sól biała . .	„	34		34		34		34		
21. Kapusta kw.	„	60		60		60		60		
22. Marchew . .	„	50		50		50		50		
23. Kawa palona naturalna . .	„	12,00		12,00		12,00		12,00		
24. Kawa zboż. w p.	„	1,20		1,20		1,20		1,20		
25. Węgiel kam.	50 kg.	3,40		3,40		3,40		3,40		
26. Nafta	1 l.	60		60		60		60		
27. Mydło do prania	1 kg.	2,50		2,50		2,50		2,50		
28. Gaz	1 kbm	30		30		30		30		
29. Elektryczn..	1 kwg	60		60		60		60		
30. Przejazd tramwajem .	—	20		20		20		20		
31. Nr. gazety .	—	20		20		20		20		
32. Strzyżenie głowy	—	100		100		100		100		
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . .	—	1,00		1,00		1,00		1,00		
34. Drzewo rąb.	1 mp.	26,00		26,00		26,00		26,00		
35. Cebula	1 kg.	60		60		60		60		
36. Gęś	„	nie notowano								
37. Karpie	„	4,40-5,10		4,40-5,20		4,40-5,20		4,40-5,20		

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg. przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszonica*)	- - - -	43,25 zł	Len	- - - -	nie notowano
Żyto*)	- - - -	35,20 „	Konopie	- - - -	nie notowano
Jęczmień*)	- - - -	35,00 „	Świnie	- - - -	150,00-222,00 zł
Owies*)	- - - -	34,65 „	Woły	- - - -	60,00-180,00 „
Proso	- - - -	nie notowano	Cielęta	- - - -	124,00-180,00 „
Tatarka	- - - -	nie notowano	Owce	- - - -	90,00-126,00 „
Wełna krajowa	- - - -	nie notowano	Kozy	- - - -	nie notowano

*) Najwyższe ceny giełdowe „orientacyjne“.

3. Wskaźniki drożyzniane.

Budżet rodziny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

		1913	1928 IX	1928 X	IX—X.
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	58,18	58,18	—
	wskaźnik	100	190	190	—
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	41,02	41,09	+ 0,07
	wskaźnik	100	208	208	+ 0,17%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	4,60	4,58	— 0,02
	wskaźnik	100	214	213	— 0,58%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	25,97	25,97	—
	wskaźnik	100	208	208	—
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	3,85	3,96	+ 0,05
	wskaźnik	100	216	219	+ 1,30%
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	1,69	1,74	+ 0,05
potrzeby kulturalne,	zł	0,31	0,56	0,56	—
odzież	zł	0,33	1,59	1,59	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	65,99	67,06	+ 0,07
	wskaźnik	100	208	208	+ 0,10%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	8,45	8,47	+ 0,02
	wskaźnik	100	215	216	+ 0,27%
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	34,50	35,20	+ 0,70
	wskaźnik	100	180	183	+ 2,03%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	8,90	8,90	—
	wskaźnik	100	172	172	—
6. Płaca robotnika niekwa- lifikowanego	tyg. zł	22,87	46,92	46,92	—
	wskaźnik	100	205	205	—

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxlm.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	X. 1928	norm.	Od- chylenie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . .	28	22,0	13	0,4	8,9	8,4	+ 0,
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . . .	5	63,9	28	40,5	52,9	53,9	— 1,0
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	25	11,0	13	4,3	7,5	7,0	+ 0,5
	26	100%	16	52%	86%	83%	+ 3%
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	6,0	6,5	— 0,5
5. Opady (mm). . . .	23	9,4	—	—	suma miesięczna		+ 1,0
					36,0	37,0	
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	—	—	—	—	suma miesięczna		+ 36,2
					146,2	110,0	

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę :

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
4	—	5	22	13	20	17	6	6 razy

Dni pogodnych 3, pochmurnych 6, z wichrem —, z opadem 12, z burzą —, z gradem —, z krupami —, mroźnych (max. 0°) 40, z mrozem min. niżej 0°, 0; ze śniegiem —, z mgłą 9.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. : 0.01; 2. : — ; 3. : 0.10; 4. : — ; 5. : 0.14;
 6. : 0.16; 7. : — ; 8. : 0.20; 9. : — ; 10. : 0.18;
 11. : — ; 12. : 0.19; 13. : 0.18; 14. : — ; 15. : 0.16;
 16. : — ; 17. : 0.14; 18. : — ; 19. : 0.14; 20. : 0.18;
 21. : — ; 22. : 0.16; 23. : — ; 24. : 0.17; 25. : — ;
 26. : 0.18; 27. : 0.18; 28. : — ; 29. : 0.14; 30. : — ;
 31. : 0.12.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Razem
	Stare Miasto po l. brz. Warty	Stare Miasto p. pr. brz. Warty	Wilda	Jeżyce i Sołacz	Św. Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dzieln. nowe	
Pożarów wielkich	—	—	1	—	—	—	—	1
średnich	1	—	—	—	—	—	—	1
małych	5	—	—	—	1	—	—	6
razem	6	—	1	—	1	—	—	8
Pomoc dor.	12	1	3	4	5	—	—	25
Alarmów ogółem								33

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca	4	—	4
Przyptyw w miesiącu	326	203	529
Razem	330	203	533
Odptyw	321	199	520
Stan w końcu miesiąca	9	4	13
W odptywie jest zmarłych	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	5 064
z tych a) w hotelach	4 433
b) u innych	631
W tem z zagranicy	611

6. Gazownia miejska.

Zużyto	Produkcja				Oddano na miasto	
	ton węgla	ton koksu	gaz węglowy m ³	gaz wodny m ³		dwugazu m ³
3914	—	1 406 370	—	626 450	2 032 820	2 024 120

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
2 064 120	2 533 932	1,23

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m ³
Śródmieście	193 157
Jeżyce	70 619
Św. Łazarz	63 824
Wilda	70 773
Sołacz	2 131
Dębiec	1 109
Rataje	1 277
Starołęka	1 249
Główna	2 878
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	100 295
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	45 459
Ogółem	552 771

9. Przeladownia Miejska.

Ruch kolejowy	Ruch żeglugowy
Przywóz wagon. 436	Przywóz: 1 berlinka o pojem. 210 ton drzewa.
Wywóz wagon. 59	Wywóz: 15 berlinek o poj. 20(8 ton jęczmienia.
Ogółem 495	

